

Európai Gazdasági és Szociális Bizottság vélemény – Tárgy: „A Bizottság közleménye a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: A Bizottság hozzájárulása az elméleti útkeresési szakasz munkájához, és azon túl: D-terv a Demokrácia, Dialógus és Diskusszió érdekében”

COM(2005) 494 final

(2006/C 65/17)

2005. október 13-án az Európai Bizottság úgy határozott, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés 262. cikke alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a következő kérdésben: „A Bizottság hozzájárulása az elméleti útkeresési szakasz munkájához, és azon túl: D-terv a Demokrácia, Dialógus és Diskusszió érdekében.”

Az EGSZB Működési Szabályzata 19. cikkének (1) bekezdése értelmében 2005. október 26–27-én tartott 421. plenáris ülésén úgy határozott, hogy albizottságot állít fel tárgyi munkájának előkészítésére.

A bizottsági munka előkészítésével megbízott „Az elmélkedés időszaka és azon túl: a Demokrácia, a Dialógus és a Diskusszió D-terve” albizottság véleménytervezetét 2005. december 1-jén elfogadta. (Előadó: Jillian VAN TURNHOUT.)

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2005. december 14–15-én tartott, 422. plenáris ülésén (a december 14-i ülésnapon) 83 szavazattal 7 ellenében, 13 tartózkodás mellett elfogadta a következő véleményt.

1. Vezetői összefoglaló

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság úgy döntött, hogy röviden és gyakorlatiasan reagál az Európai Bizottság fenti közleményére. Néhány konkrét intézkedést vázol fel, melyek révén meggyőződése szerint az EGSZB – részben önállóan, részben a többi intézménnyel együttműködve – jelentősen hozzájárulhatna az elméleti útkeresési szakaszban és azon túl folytatott széles körű vitához. A két legfontosabb üzenet a következő: az alkotmányszerződésben az Unió demokratikus életére vonatkozóan rögzített rendelkezések előrehozott érvényesítésére van szükség azáltal, hogy a civil párbeszéd és a megerősített európai szociális párbeszéd kettős pillérén keresztül már most elkezdjük megvalósítani a részvételi demokráciát; biztosítanunk kell, hogy a szervezett civil társadalom és képviselői által megfogalmazott szempontok hangot kapjanak a széles körű vitában.

2. Bevezetés

Tekintettel

- a vélemény megfogalmazására rendelkezésre álló rendkívül rövid időre;
- az EGSZB 2005. október 26-án elfogadott, az elméleti útkeresési szakaszra vonatkozó, az Európai Parlamenthez intézett véleményében ⁽¹⁾ kifejtett részletesebb megközelítésre;
- arra, hogy az Európai Bizottság hamarosan elfogadja a kommunikációs stratégiáról szóló fehér könyvét;
- az Európai Tanács 2005. június 16–17-i következtetéseiben ⁽²⁾ bejelentett szándékára, hogy 2006 első félévében felméri a helyzetet, valamint az ebből eredő sürgető kötele-

zettségre, hogy bátorítsuk a minél szélesebb körű vitát az Unión és tagállamain belül, többek között a szervezett civil társadalom szintjén;

az EGSZB úgy határozott – annak érdekében, hogy segítse a lehető legszélesebb körű vita kialakítását a helyi, regionális, nemzeti és európai uniós szintű résztvevő demokrácia támogatása céljából, – hogy véleményében néhány gyakorlati szempontú ajánlásra szorítkozik, melyek révén ő maga is bátoríthatja a vitát, és tartalmat adhat az Európa és a szervezett civil társadalom közötti hídként játszott szerepének.

Az EGSZB üdvözli az Európai Bizottság abbéli kezdeményezését, hogy előterjesztette a „D-terv”-közleményt. Mindazonáltal az EGSZB meglátása szerint annak ellenére, hogy a terv célkitűzéseit tekintve szükségszerűen ambiciózus, a megtett javaslatok valódi hatása megkérdőjelezhető, különösen azért, mert hiányoznak a javasolt intézkedések megvalósításának módjára vonatkozó konkrét útmutatások. Ennélfogva az EGSZB várakozással tekint az Európai Bizottságtól várt konkrét javaslatoknak a megfelelő időben történő tanulmányozása elé. Az EGSZB a maga részéről kijelenti, hogy az Európai Bizottság javaslatát működőképesebbé kívánja tenni, különösen a szervezett civil társadalom bevonására vonatkozó területeken.

3. Ajánlások

3.1 Egy ezzel kapcsolatos kísérleti projekt sikerére alapozva az EGSZB vállalja, hogy tagjai számára általánossá teszi az „elektronikus látogatói kártya” rendszerét, melynek révén testre szabott hírlevelek szétküldésére kerül sor a tagok személyes levelezőlistáin szereplő partnereknek, ezáltal fokozva az EGSZB összekötő szerepét.

⁽¹⁾ „Az elmélkedés időszaka: az Európai Unióról folytatott vita értékelésének struktúrája, tárgya és háttere”

⁽²⁾ Hiv. dok. 10255/1/05 rev. 1

3.2 Az áprilisban a fenntartható fejlődésről, majd novemberben a „szakadék áthidalásáról” rendezett konzultatív fórum sikerére alapozva, különös tekintettel a „nyílt tér” (*Open Space*) módszer tesztre szabott változatának eredményes alkalmazására, az EGSZB vállalja, hogy segíti tagjait és a nemzeti gazdasági és szociális tanácsokat abban, hogy tagállami szinten hasonló konzultatív fórumokat szervezzenek. Az EGSZB a következő módokon segíthet:

- különféle taghálózatok – valamint szervezeteik – bevonásával, hasznosítva potenciális többszörösítő hatásukat;
- tapasztalt *Open Space*-moderátor biztosításával;
- az EGSZB tapasztalataira alapozva ismertető összeállításával arról, hogy miként lehet ilyen fórumokat a legeredményesebben megszervezni;
- intézményi részvétel érdekében történő közbenjárással, különös tekintettel az Európai Bizottság társszervezőként és résztvevőként való bevonására.

Az ilyen fórumok önmagukban nem képesek megoldani az Európai Unió kommunikációs problémáit, viszont a jobb konzultációs mechanizmusokkal összhangban hozzá tudnak járulni ahhoz, hogy a polgárok szélesebb körben vegyenek részt az európai vitában.

3.3 Az elméleti útkeresési szakaszra vonatkozó, az Európai Parlamenthez intézett véleményében megfogalmazott ajánlásokra építve az EGSZB továbbra is ösztönözni fogja az európai intézményeket az alkotmány szerződésben az Unió demokratikus életére vonatkozóan rögzített rendelkezések előrehozott érvényesítésére. Ennélfogva az EGSZB:

- arra kéri az Európai Bizottságot, hogy terjesszen elő egy vagy több javaslatot, amelyek az alkotmány szerződés I-47. cikke szellemében új módokat és folyamatokat határoznak meg a szervezett civil társadalom részvételének növelésére az Európai Unió döntéshozatali és jogalkotási folyamataiban;
- arra kéri az Európai Bizottságot, hogy tegyen konkrét lépéseket az uniós szintű politikai folyamatban való közvetlen

polgári szerepvállalás növelése érdekében azáltal, hogy fontolóra veszi javaslat előterjesztését az alkotmány szerződés I-47. cikkének (4) bekezdésében rögzített európai polgári kezdeményezés jogi hatállyal való felruházása tárgyában.

- arra kéri az Európai Bizottságot, fontolja meg egy valódi kommunikációs politikára irányuló javaslat előterjesztését.
- várakozással tekint az Európai Bizottság és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság közötti új együttműködési jegyzőkönyv⁽³⁾ teljes körű alkalmazása elé, amely lehetővé teszi „az Unió politikáinak és döntéseinek előkészítésében és megvalósítása során a szervezett civil társadalommal és képviselő intézményével folytatott párbeszéd és konzultáció intenzívebb kultúráját”.

3.4 Az Európai Bizottság D-tervének szellemében az EGSZB arra kéri az Európai Bizottságot és különösen annak tagállami képviselőit, hogy teljes mértékben vonják be az EGSZB tagjait minden olyan kezdeményezésbe, amelynek célja a tagállami szintű vita ösztönzése. Csak így garantálható, hogy a szervezett civil társadalom szempontjai az eddigieknél szisztematikusabb és megfelelőbb módon érvényesüljenek.

3.5 Ezzel kapcsolatban tudomásul veszi az Európai Bizottság által javasolt különféle konkrét intézkedéseket – amelyek a szélesebb körű nyilvános vita ösztönzésére és a demokratikus folyamatban való polgári részvétel előmozdítására irányulnak –, valamint felkéri az Európai Bizottságot, hogy teljes egészében vonja be az EGSZB-t és tagjait, különösen azokon a területeken, ahol a szervezett civil társadalom hangja nagy jelentőséggel bír.

3.6 Szintén ezzel kapcsolatban az EGSZB tudomásul veszi a közlemény finanszírozásra vonatkozó 5. részét, és különösen az Európai Bizottság meglátását, miszerint „a fennmaradó forrásokat a tagállamok és a civil társadalom kezdeményezéseinek támogatására kellene felhasználni”. A fent leírtaknak megfelelően az EGSZB készen áll az érintettek számára szervezett sikeres fórum formai decentralizálására, ezért hajlandó lenne hasonló együttműködési intézkedésekre az Európai Bizottsággal – többek között közös finanszírozás révén – tagállami szinten.

Brüsszel, 2005. december 14.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság

elnöke

Anne-Marie SIGMUND

⁽³⁾ Az együttműködési jegyzőkönyvet 2005. november 7-én írták alá Brüsszelben. A jegyzőkönyv szövege az EGSZB honlapján olvasható.